

CENY OGŁOSZEŃ
za wiersz milimetrów
przed 1 złoty, w tek-
ście 50 gr., za tekstem
40 gr. Ogłoszenia tebe-
laryczne 50 proc., a
świąteczne 25 proc.
drożej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących pra-
cy 5 gr. za wyraz. Naj-
mniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.670.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wy-
nosi miesięcznia
zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8 te-
lefon 4-37, telefon re-
dakcji 6-92, telefon re-
dakcji nocnej i dru-
karni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.670.

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: **WIKTOR MONSIORSKI.**

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BEDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIER-
CIE, ul. Paderewskiego 7, tel. nr. 97; CZELADZ, Rynek Nr. 8; telefon 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki, telef. 16.

ś. † p.

MIROSŁAW SADOWSKI

B. PREZES CZELADZKIEGO KLUBU SPORTOWEGO
ZMARŁ DN. 26 SIERPNIA R. B.

W zmarłym tracimy nieocenionego współpracownika na niwie społecznej i rozwo-
ju kultury fizycznej. Pamięć o Jego czynnej działalności w klubie pozostanie dla nas
wzorem pracy twórczej. **Cześć Jego pamięci.**

Czeladzki Klub Sportowy.

DALSZE SENSACYJNE SZCZEGÓŁY NAPADU na kasę kolejową w Dąbrowie.

CO WYKRYŁA KOMISJA MINISTERJALNA. — SKANDALICZNE STOSUNKI WŚRÓD WYŻSZYCH WŁADZ KOLEJO-
WYCH. — BEDNARSKI ZŁAMANY MORALNIE. — OLSZEWSKI GROZI BEDNARSKIEMU ŚMIERCIA.

ROMAN BEDNARSKI
aranżer fikcyjnego napadu na kasę
kol. w Dąbrowie.

Sledztwo w niebywalej aferze dą-
browskiej, która odbiła się już gło-
snym echem w całej Polsce, przynosi
coraz to nowe, rewelacyjne wprost
szczegóły, dotyczące występnej dzia-
łalności Bednarskiego na stanowi-
sku kasjera.

Wychodzą na wierzch wszystkie
dawne grzeszki Bednarskiego, które
nabierają specjalnego posmaku.

Jak to donosiliśmy, od 3 dni ba-
wi w Dąbrowie specjalna komisja
ministerjalna w osobach pp.: nadi-
spektora Baczewskiego i inspektora
Kotlewskiego, która dokonywa
szczegółowej rewizji wszystkich
ksiąg kasowych.

Rewizja ta ujawniła przedewszyst-
kiem

nowe nadużycia.

Według zeznań Bednarskiego, nadu-
życia kasowe wynosić miały 11.600
zł. Jak się obecnie okazuje, są one
znacznie większe. Narazie trudno u-

stać ogólną sumę, gdyż rewizja
ksiąg nie jest jeszcze zakończona.

W każdym bądź razie, jak twier-
dzi komisja, nadużycia
przekraczają dwukrotnie
wzmiankowaną sumę.

Dalej komisja stwierdziła, że
Bednarski za wysokie prowizje po-
życzał kupcom kasowe pieniądze i to
już oddawna, bo z górą od 2 lat.
Tranzakcje te przynosiły Bednar-
skie duże zyski, dochodzące niekie-
dy do kilku tysięcy złotych (!!) mie-
sięcznie.

Szereg kupców, z którymi Bed-
narski utrzymywał stosunki, w dą-
browskiej kasie kolejowej miało
jakgdyby bank, gdzie — co prawda
na bardzo wysoki procent — można
było pożyczyć kilka, a nawet kilka-
naście tysięcy zł. na parę dni.

skromną... prowizyjke 500 zł. Nie
więc dziwnego, że powodziło mu się
dobrze, a nawet zadobrze.

Pozatem komisja stwierdziła in-
ne machinacje. Wysyłający towar
muszą zakupić w kasie t. zw. frach-
ty (listy przewozowe), które wypeł-
niane są przez wysyłającego towar.

Każda kasa co miesiąc dostaje
określoną ilość tych blankietów.

Otóż Bednarski, który przy każ-
dej nadarżającej się sytuacji umiał
wyciągnąć dla siebie pewne zyski,
urządził się tak, że w Katowicach
w jednej z drukarni zamówił
kilkadziesiąt tysięcy tych blankie-
tów i

sprzedawał je po 10, a niekiedy po
20 i więcej groszy.

WŁADYSŁAW KYZIOŁ
znany w Polsce kasjarz, współuczest-
nik napadu.

Pożyczki te udzielane były w ta-
kich wypadkach, jeśli kupiec wyku-
pujący towar nie miał wszystkich
pieniędzy. Wpłacał więc część, resz-
tę na miejscu pożyczal od Bednar-
skiego

i sprawa załatwiona.

Za jedną większą tranzakcją Bed-
narski podobno pobierał niekiedy

STANISŁAW CIOCH
czwarty współnik dąbrowskiej afery

Interes w zupełności się opłacał,
jeśli się zważy, że koszt jednego
blankietu wynosił najwyżej 1 gr.,
czyli zysk był dziesięciokrotny. Na-
desłane przez dyrekcję blankietów
leżały bezużytecznie. Prócz tego ko-
misja stwierdziła szereg kombina-
cyj w różnych kwartach, co również
przynosiło pokaźne zyski. Słowem
skandal na każdym kroku

JAN OLSZEWSKI
główny organizator napadu.

Ze wszystkiego, z czego tylko by-
ło można, Bednarski czerpał dla
siebie zyski.

Jest rzeczą prosto niezrozumia-
łą, jakim cudownym sposobem wy-
stępna działalność Bednarskiego na
stanowisku kasjera, mogła uchodzić
bezkarnie

przez tak długi okres czasu.

Kilkakrotne komisje, kontrolu-
jące kasę zawsze protokołowały, że
wszystko jest w należytym porzą-
dku. Stan kasy odpowiada pozycjom
w książkach i t. d.

Jakże sobie wytłumaczyć ten
dziwny i niezrozumiały fakt?

Chyba tem, że kontrola kasy
przeprowadzana była systemem... fa-
milijnym. Nie więc dziwnego, że
wszystko było „w należytym porzą-
dku“.

Afera dąbrowska, poza jej stroną
kryminalną,
nosi cechy niebywalego skandalu,
rzucającego ciemne światło na sto-

sunki, panujące wśród wyższych władz kolejowych.

Można sobie wyobrazić jakie rzeczy dzieją się w innych kasach, jeśli w podobny, jak w Dąbrowie sposób przeprowadzane są kontrole.

Wczoraj w godzinach rannych komisja ministerjalna wraz z sędzią śledczym p. Polakiem przeprowadziła badanie ksiąg kasowych wobec Bednarskiego w więzieniu.

Do wszystkich zarzutów Bednarski przyznaje się odrazu. Szereg rzeczy nie może sobie przypomnieć.

Bednarski zdaje się być zupełnie wytraconym z równowagi, zlanym moralnie.

System nerwowy odmówił mu już posłuszeństwa. Kilkudniowy pobyt w więzieniu, męka moralna, wpływająca z poczucia winy, codzienne badania, wszystko to wywarło na nim wielki wpływ, co uwidacznia się przy każdym jego ruchu.

Podczas badań p. Patka jak dziecko i prosi o tytoń i brom.

Sędzia śledczy p. Polak porozumiewał się z lekarzem więziennym, który przyrzekł przepisać Bednarskiemu uspokajające lekarstwa.

Pozatem Bednarski zapytuje się o córkę, troszczy się o jej los i jej utrzymanie.

Onegdaj zaszedł w więzieniu fakt, który doreszty wyprowadził Bednarskiego z równowagi, gdyż ogarnął go paniczny strach przed śmiercią.

Podczas przeprowadzania przez korytarz więźniów, Olszewski zdołał przybliżyć się do Bednarskiego i oświadczył mu, że jeśli nie odwoła swoich dotychczasowych zeznań, to śmierć go nie minie.

— Odwołaj swoje zeznania — mówił Olszewski. — Powiedz, że policja zeznania te wymogła na tobie biciem. Pamiętaj: czeka cię śmierć!

Bednarski, który zaraz powtórzył sędziemu śledczemu te słowa, żyje w ustawicznej obawie o swe życie. Błaga sędziego o przeniesienie go do

innego więzienia.

W związku z pogórkami Olszewskiego, który w dalszym ciągu zachowuje się bezczelnie i usiłuje terroryzować Bednarskiego, sędzia śledczy wydał polecenie zwracania baczną uwagę na Olszewskiego, a następnie izolowanie Bednarskiego od reszty członków jego bandy.

PREZ. RZPLITEJ OPUSCIŁ WISŁĘ.

WARSZAWA, 27. 8. (wl.) Prezydent Rzplitej opuścił dzisiaj Wisłę. Pociągiem z Katowic p. prezydent przybył do Pietrkowa Trybunalskiego, skąd następnie samochodem odjechał do Spały.

Dn. 30 bm. prezydent zwiedzi kolo-wo letnie w Zajezierzu pod Deblinem.

4 I POŁ. MILJONA ŻŁOTYCH NA ZASIŁKI DLA BEZROBOTNYCH WE WRZEŚNIU.

WARSZAWA, 27. 8. (wl.) Dziś odbyło się posiedzenie komitetu finansowego zarządu głównego funduszu bezrobocia. Na wrzesień b. r. wyznaczono 4.500.000 zł. na zasiłki ustawowe. Z zasiłków tych korzystać będzie około 60.000 bezrobotnych.

ZJAZD PRACOWNI MIEJSKICH W WILNIE.

WARSZAWA, 27. 8. (wl.) Walny zjazd pracowników miejskich z całego terenu Rzplitej naznaczony został na dzień 8 listopada br. w Wilnie.

MINISTER ZALESKI WYJECHAŁ DO GENEWY.

WARSZAWA, 27. 8. (wl.) Dziś odjechał z Warszawy min. Zaleski na sesję ligi narodów do Genewy, w towarzystwie szefa gabinetu Szumłakowskiego i nac. Raczyńskiego. Na dworcu żegnali min. Zaleskiego wyżsi urzędnicy ministerjum, korpus dyplomatyczny z ambasadorem Laroche na czele.

POLSKA PROPOZYCJA W MOSKWIE

Po wręczeniu przez posła Patka projektu paktu o nieagresji.

Opinia polska nie powinna być zaskoczona podaną jej przez ajencję urzędową wiadomością o wręczeniu przez posła Rzplitej w Moskwie, ministra Patka, komisarzyowi dla spraw zagranicznych projektu paktu o nieagresji, opracowanego przez rząd polski.

Wprawdzie praca dyplomacji z natury rzeczy osłonięta musi być woalem dyskrecji i dlatego opinia publiczna naogół nie jest zgóry informowana o momencie finalizacji takich lub innych rokowań z innymi państwami, niemniej społeczeństwo polskie, a przynajmniej jego myśliciele, nie mogło mieć najmniejszej wątpliwości co do linii wytyczonej polityki polskiej, również w stosunku do Związku Republiki Radzieckich.

Od pięciu zgora lat na stanowisku ministra spraw zagranicznych pozostaje p. August Zaleski, którego polityka jest jasna i zrozumiała dla całej Europy. Reprezentuje on niezmiennosc dazeni rządu i całego narodu polskiego do utrwalenia pokoju nie tylko w dziedzinie formalno - prawnych klauzul paktów o nieagresji, lecz również w dziedzinie całokształtu międzynarodowej organizacji ekonomicznej.

Polska od pięciu lat systematycznie jest inicjatorką i uczestniczką wszelkich poczynań i prac międzynarodowych, idących po linii realizacji tych celów, — nikt nie zdoła zarzucić jej jakiegokolwiek pod tym względem nieszczerości.

W stosunku do Rosji sowieckiej

staliśmy i stoimy zawsze na tem samym stanowisku: jesteśmy, w każdej chwili gotowi podpisać każdą umowę, każdy traktat i pakt, utrwalający pacyfikację wschodniej Europy, zarówno w materji realnych interesów jak w psychice naszych narodów. Żadna tego rodzaju inicjatywa sowiecka nie była przez Polskę odrzucona. Mimo, iż stwierdziliśmy wobec świata wolę wyrzeczenia się wojen, jako środka rozstrzygnięcia sporów międzynarodowych, podpisując pakt Kelloga, zgodziliśmy się bez wahania na propozycję sowiecką podpisania t. zw. „protokółu Litwinowa“. 9 lutego 1929 r. położyliśmy w Moskwie na nim swój podpis, a uroczystosc ta nie była z naszej strony czezą formalnością.

W tych warunkach trzeba było całego zasobu nieszcześliwej wynalazczości p. Dmowskiego, by wystąpić z rewelacjami nieistniejących niebezpieczeństw szykujących się rzekomo z udziałem Polski wojennej krucjaty świata kapitalistycznego przeciw Z. S. S. R. Rewelacje te nie mogły jednak poważnie zamącić umysłów politycznych myślicy. Było dla nich bowiem poza wątpliwościami, że Polska udziału w jakichkolwiek planach krucjaty przeciw swojej sąsiadce wschodniej nie weźmie.

Jeżeli pod tym względem mogły być jakiegokolwiek wątpliwości w Moskwie, nie świadczyły one dobrze o zmyśle rzeczywistości i znajomości Polski u tych, którzy poddawali się sugestjom p. Dmowskiego.

Fakt parafowania przez Francję i Sowiety paktu o nieagresji, oraz złożenie przez p. Patka komisariatowi dla spraw zagranicznych w Moskwie polskiego projektu takiego paktu — oto odpowiedź na wszelkie obawy moskiewskie.

Minister Patek słusznie wskazuje w swoim oświadczeniu dla prasy, iż złożony przez niego projekt jest konsekwentnym ogniwem w logicznym cyklu naszej polityki wobec Z. S. S. R.

Co jest treścią tego cyklu?

Dążenie do pacyfikacji wschodniej Europy.

Jeden rzut oka na mapę wskaże, iż rozwiązanie tego problemu nie ogranicza się tylko do stosunków polsko - sowieckich. Jeśli Sowiety pragną istotnie pokoju, nie może być żadnych powodów, dla których miałyby się cofać przed zagwarantowaniem go wszystkim swoim sąsiadom zachodnim. Odwrotnie, Polska nie może, jeśli chce prowadzić politykę realną, stwarzać pozorów, iż rozumie, że obojętnym jest, w którym punkcie pogranicza sowieckiego rozpaliliby się ognisko wojny. Zawsze i w każdym wzniecone miejscu jest ono żywiołem, o niedającym się przewidzieć zasięgu zniszczenia.

Leży zarówno w interesie Z. S. S. R. jak Polski, by podobne obawy zostały usunięte.

Habdank.

Opuszczony przez partję Mac Donald

wycoufuje się z życia politycznego.

LONDYN, 27. 8. „Daily Express“ podaje, że Mac Donald, który w październiku obchodzi swe 65-te urodziny, zamierza po spełnieniu przez rząd narodowy swych zadań wycoufuć się z życia politycznego.

W swej mowie pożegnalnej świadczył on, że dokładnie zdaje so-

bie sprawę z tego, że decyzja stanięcia na czele gabinetu narodowego oznacza koniec jego kariery, jako wodza Partji Pracy.

Po zakończeniu sesji parlamentarnej Mac Donald uda się w wielką podróż po świecie.

Nieudana wyprawa b. starosty po złote runo na teren sowiecki.

WARSZAWA, 27. 8. (wl.) Doszła dziś do Warszawy wiadomość, że na pograniczu polsko - sowieckim posterunek KOP-u zatrzymał 3 osobników, usiłujących przedostać się na teren sowiecki.

Odprowadzono ich na posterunek, gdzie okazało się, że są to obywatele polscy: b. starosta bielski Alfred Kopopka, Pawlik i Gruszewski.

W toku badania wyszła na jaw sensacyjna historia. Okazało się, że panowie ci wybrali się po zakopane na so-

wieckim terenie złote pieniądze.

Cała ta sprawa przedstawia się następująco: W roku 1919 Gruszewski jako uciekinier z Rosji, na pograniczu polsko - sowieckim, we wsi Swoboda, zakopał 18.000 rubli w złocie.

Gruszewski oddawna wybierał się po zakopany skarb, lecz zawsze zamiar ten odkładał.

Obecnie w trójkę postanowili udać się po pieniądze. Niestety, posterunek polski udaremnił ten zamiar.

JEDNODN OWA REWOLUCJA W PORTUGALJI.

ARTYLERJA I SAMOLOTY BOMBARDUJĄ MIASTO.—50 ZABITYCH, 250 RANIONYCH W WALKACH ULICZNYCH.

LIZBONA, 27. 8. Wczoraj o godz. 6 rano grupa cywilnych osób wtargnęła do koszar 3 p. artylerji oraz pułku ciężkich karabinów maszynowych. Grupa ta aresztowała oficerów i zdołała żołnierzy przeciągnąć na swoją stronę. Wojsko i rewolucjonisci wystawili przed koszarami wspólną wartę.

Między powstańcami i innymi oddziałami rządowymi wywiązały się zacięte walki na ulicach miasta, w których uczestniczyła artylerja, samoloty i karabiny maszynowe. Walki trwały przez cały dzień. Mimo zaciętej obrony, re-

wolucjonisci musieli ulec i poddać się.

Przedsięwzięto bardzo liczne aresztowania. Wśród aresztowanych znajduje się cała załoga lotniska w Alverca, która opowiedziała się za rewolucją.

Według urzędowych danych w walce zginęło 10 osób, 43 odniosło rany. Prywatne doniesienia mówią o 50 zabitych i rannych.

Szkody wyrządzone przez artylerję i bomby lotnicze są bardzo poważne.

Podobne rozruchy, które również zdołano stłumić, wybuchły wczoraj w Oporto.

Tajemniczy głos z pod ziemi okazał się głosem z. . brzucha.

PARYŻ, 27. 8. We francuskim mieście La Rochele, w największej miejskiej kawiarni zamieszkała się po południu, jak codziennie, liczna publiczność.

Nagle gwar głosów zagłuszył jakiś głos, wychodzący z pod ziemi, głuchy i przytłumiony.

Głos ten wołał:

— Nazywam się Keller. Więza mnie pod ziemią. Zamurowali mnie! Duszę się... ratujcie mnie, ludzie!

Gości ogarnął popłoch. Zawezwano

straż ogniową i wkrótce, po całym mieście rozeszła się wieść o człowieku, zamurowanym pod kawiarnią.

Ale ani straż ogniowa, ani policja nie były w stanie znaleźć nikogo w całym domu.

I cóż się okazało?

Wszyscy padli oziarą żartu pewnego bruchemówcy, który najspokojniej w świecie grał w karty w kawiarni: od czasu do czasu przemawiał niby to z pod ziemi.

O powszechną walkę z bezrobociem.

Konferencja w sprawie złagodzenia skutków bezrobocia, która odbyła się z inicjatywy i pod przew. szefa rządu, Al. Prystora, przy współudziale przeszło 100 osobistości, reprezentujących zarówno władze rządowe, jak i organizacje społeczne i gospodarze, ustaliła wytyczne planu walki z bezrobociem i mobilizacji sił społecznych do tej walki.

Naczelne zasady, przyświecające tej akcji skonkretyzował p. premier Prystor, kiedy mówił: „Wyjątkowe sytuacje wymagają zastosowania wyjątkowych środków, po które trzeba sięgnąć do szerokiego sfer społecznych“. I kiedy podnosił „konieczność uruchomienia samopomocy społecznej“, tłumacząc, że „samopomoc ta jest rozumiana bądź jako podział pracy między najbardziej potrzebujących, bądź w postaci wysiłków finansowych i organizacyjnych innych grup społecznych“. To też konkluzja, jaką wysunął premier, a która zarazem nadaje główne piętno całej akcji, brzmi: „Tylko instytucje o charakterze społecznym będą zdolne do zmobilizowania w tych celach wysiłku społecznego“.

I jeszcze jedno bardzo znamienne spostrzeżenie uczynił premier Prystor, ale już po wysłuchaniu długiej dyskusji i szeregu mówców. Oto niemal wszyscy, zabierający głos, omawiali dwa zagadnienia: zwiększenie zatrudnienia i pomoc dla niezatrudnionych — natomiast bardzo małą uwagę zwracano na — organizację pomocy.

To właśnie wysuwa na czoło. Jak zorganizować pomoc? Jakimi środkami? Jak uniknąć zszematyzowania tak skomplikowanego zagadnienia? i — co najważniejsza — jak pogodzić szereg sprzeczności, które w takiej akcji się wylaniają?

Te właśnie pytania stanowią przedmiot troski inicjatora akcji, szefa rządu, i odpowiedź na te pytania zadecyduje o skutecznej realizacji całego planu pomocy. Oczywiście — w myśl swej inicjatywy — rząd, wysłuchawszy opinii sfer społecznych i gospodarzy, przystąpi obecnie do tej niezwykle trudnej pracy organizacyjnej, będącej główną przesłanką powodzenia akcji. Jeśli zaś chodzi o moralizm zagadnienia, to została ono zrealizowane wedle tez, ustalonych przez komisję dla spraw kryzysu i bezrobocia, w której imieniu szef biura ekon. prezydium rady min. p. Jastrzębski podał na konferencji najważniejsze wnioski.

Tezy te i wnioski obejmują szereg konkretnych postulatów. A węc **zniesienie nadliczbowych godzin pracy; ograniczenie pracy młodocianych na rzecz żywicieli rodzin; ograni. pracy osób, mających inne środki utrzymania itd.** Oczywiście środki te nie mogą być stosowane szablonowo, wymagają one uwzględnienia indywidualnych warunków pracy czy to na pewnych terytorjach, czy to w poszczególnych przedsiębiorstwach. Ale nietylko sprawiedliwy podział pracy obejmą tezy i wnioski, opracowane komisyjnie z inicjatywy rządu. Dotyczą one również i akcji doraźnej pomocy — i właśnie w tej dziedzinie konieczne jest jaknajwszechstronniejsze przygotowanie zrzębów organizacyjnych, by ta doraźna pomoc nie została wypaczona tanią filantropją i nie stała się przedmiotem licytacji partyjnej — a dalej, by ta doraźna pomoc była scharmonizowana ze środkami, jakie mi dysponuje skarb państwa.

Jak z powyższego widzimy, cała akcja jest bardzo skomplikowana i wymaga nietylko żywej współpracy wszystkich zainteresowanych czynników, lecz również i wielkiej rozważliwości i powagi. Toteż z wielkim zadowoleniem przyjmie szeroki ogół fakt, że do skoordynowania wysiłków pomocy dla bezrobotnych i mobilizacji sił społecznych do walki z bezrobociem przystąpił rząd nietylko

po głębokim rozważaniu i przygotowaniu metod akcji, ale również i z myślą wprężenia do niej wszystkich sił społecznych w państwie, które w jakikolwiek sposób mogą być użyte do umniejszenia klęski bez

robocia i okazania czynnej pomocy tym, którzy są ofiarami tego zjawiska społecznego, na całym świecie powodującego, tak dojmujące następstwa.

M.

Biurokratyczne przepisy kancelaryjne w urzędach ZOSTAŁY ZAMIENIONE NA NOWOCZESNY SYSTEM MANIPULACJI BIUROWEJ.

Na ostatnim posiedzeniu rady ministrów przyjęto nowe przepisy kancelaryjne w administracji publicznej, znacznie upraszczające manipulacje biurowe.

Nowy system przepisów kancelaryjnych, t. zw. bezzbiennikowy, na miejsce dotychczasowych przepisów, wzorowany jest na systemie obowiązującym w Stanach Zjednoczonych A. P., Belgii i Niemczech. Przewiduje on jednorazowy tylko system odnotowywania wpływających akt, w miejsce dotychczasowych 8-iu.

Każde pismo wpływające do urzędu trzeba było dotychczas zaciągnąć: 1) do dziennika podawczego, 2) do skrowidza rzeczowego, 3) do skrowidza liczb obcych, 4) do dzienniczka referen-

ta, 5) do księgi przepisywania na maszynie, 6) i 7) do dwóch lub więcej ksiąg pokwitowania odbioru, 8) do księgi doręczania.

Nowy system przyspieszy obieg akt i zmniejszy prace manipulacyjne do minimum. Przy projektowanym systemie akta dostają się do rąk referenta, na drugi dzień po ich wpłynięciu do urzędu, a przy sprawach pilnych — tego samego dnia, gdy dotychczas pismo od chwili doręczenia przez pocztę odbywało drogę w ciągu 4 do 6 dni.

Nowy system przeszedł próbę życia m. in. w urzędach województwa polskiego, w komisariacie rządu m. st. Warszawy, wykazując zalety zarówno w urzędowaniu, jak i w załatwianiu interesów.

Przeniesienia i zwolnienia w państwowych urzędach w woj. kieleckim

Przeniesieni w stan spoczynku: *Wojciech Łukasiewicz*, rejestrator w X st. sl. w starostwie stopnickim w Busku — z dn. 31 bm.; *Jan Ninke*, naczelnik wydziału weterynaryjnego urzędu wojewódzkiego kieleckiego — z dn. 31 bm.

Zwolnieni dr. *Zygmunt Schenkier*, pow. lekarz w Miechowie — z dn. 31 ub. m.; *dr. Maurycy Juchman*, lekarz powiatowy w Wierzbniku — z dn. 31 ub. m.; *Władysław Ochnik*, praktykant w XII st. sl. w Zwoleniu.

W resorcie ministerjum poczt i telegrafów w obrębie krakowskiej dyrekcji poczt i telegrafów przeniesieni zostali: *Jerzy Sokół*, st. asystent z urz. poczt. Działoszyce do urz. poczt. Sokółka; *Janina Trochowa*, asystent w X st. sl. — z urz. poczt. w Trzebini do urz. poczt. w Dąbrowie Górniczej; *Zofja Zajacówna*, asystent w XI st. sl. — z Dąbrowy Górniczej do Trzebini; *Jadwiga Patlewicz*, asystent w X st. sl. — z urz. poczt. w Pińczowie do urz.

poczt. Kielce; *Marja Szarówna*, asystent w X st. sl. — z urz. poczt. Kielce do urz. poczt. Sucha k/Żywieca; *Józef Bęberek*, asystent w X st. sl. — z urz. poczt. w Wodzisławiu k/Jędrzejowa do urz. poczt. w Proszowicach; *Leon Gesing*, asystent w X st. sl. — z urz. poczt. w Dąbrowie Górniczej, do urzędu poczt. w Krzeszowicach; *Zygmunt Patlewicz*, asystent w XI st. sl. — z urz. poczt. w Pińczowie do urz. poczt. w Kielcach; *Stanisława Sawczyńska*, prow. asystent w XI st. sl. — z urz. poczt. Lanckorona do urz. poczt. we Włoszczowie; *Jadwiga Góralówna*, praktykant w XI st. sl. z urz. poczt. w Proszowicach do urz. poczt. w Gorlicach; *Franciszek Gnutek*, praktykant w XI st. sl. — z urz. poczt. w Kazimierzu - Wielkiej do urz. poczt. w Wodzisławiu k/Jędrzejowa; *Adolfa Tworówna*, praktykant w XI st. sl. — z urz. poczt. w Nowym Korczyniu do urz. poczt. w Dąbrowie Górniczej.

Z działalności okręgowego towarzystwa organizacji i kółek rolniczych w Zawierciu

Okręgowe tow. organizacji i kółek rolniczych w Zawierciu należy do tych nielicznych towarzystw, które stały i systematyczną pracą zrzeszają rolników dla ich własnych korzyści, jak i korzyści państwa.

Szereg zebrań i kursów, mających na celu zakładanie sadów uwieńczone zostało zgłoszeniem się 24 reflektantów, którzy na zakup drzewek owocowych otrzymali 3-letnią pożyczkę w komunalnej kasie oszczędności.

Podobnie zorganizowano w Niegowej kółko rolnicze, do którego zapisało się 26 gospodarzy, w Benduszu zaś zakończono 3-dniowy kurs

przetworów owocowych, zorganizowany przez koło gospodyń. Kurs ten prowadzony przez pp. Teresę Stefańską i miejscową instruktorkę Irenę Szellerównę, ukończyło 29 go spodyń. Identyczny kurs prowadzony jest obecnie w Porębie.

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się zebrania: kółka rolniczego w Myszkowie w sali gminnej, z udziałem referenta rolnego, p. Wł. Słocińskiego; kółka rolniczego w Żeliszewicach, z udziałem instruktora rolnego p. Józefa Czernskiego i w Rokitnie Szlacheckim, z udziałem instruktora ogrodniczego p. W. Wereszczaka.

Z życia związku strzeleckiego w Zagórz.

W pierwszej połowie bieżącego miesiąca oddział w Zagórz urządził zbiórową wycieczkę do Maczek, celem zwiedzenia państwowych zakładów wodociągowych. Dzięki przychylności ze strony inż. Hromca i kierownika Tobolskiego uczestnicy zapoznali się z urządzeniem wodociągów, uzyskując również szczegółowe objaśnienia.

Obszerna biblioteka oddziału została już uporządkowana i oddana do użytku członków, oraz sympatyków. Wyprawa książek odbywać się będzie w

poniedziałki i czwartki od godziny 17 do 19-ej.

Obecnie komenda oddziału organizuje kurs p. w., po ukończeniu którego i złożeniu egzaminu przysługują ulgi w wojsku, jak skrócona służba o 3 miesiące, wybór rodzajów broni, pierwszeństwo do szkoły podoficerskiej.

Zgłoszenia przyjmuje komenda oddziału w lokalu własnym we wtorki i piątki od godziny 18 do 19-ej. Termin ostateczny zgłoszeń w dniu 15-września r. b.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: Augustyna

Jutro: Ścięcie głowy św. Jana

Wschód słońca: 4.38

Zachód słońca: 6.37

RADJO

WARSZAWA.

Piątek, 28 sierpnia.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. 14.50. Kom. gospod. 15.25. Promienie Rentgena na usługach przem. słu i sztuki. 15.45. Kom. Gł. Zw. St. Ogniwych. 16.00. Kącik krótkofalowy. 16.10. Muzyka z płyt gramof. 16.30. Kącik art. LSG. 16.45. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Pogad. lit. w jez. franc. 17.15. Płyty gramof. 17.35. Odezy ze Lwowa. 18.00. Muzyka lekka ze Lwowa. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Płyty gramof. 19.40. Giełda rolnicza. 19.55. Urząd. kom. Państwowego Inst. Met. 20.00. Pras. Dz. R. 20.10. Kom. sport. I. 20.15. Koncert popul. z Doliny Szwajc. W przerwie reper. Warsz. Teatrów Miejsk. 22.00. Feljeton p. t. Nie straszcie dzieci. 22.15. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.20. Kom. meteor., sport. II i polic. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Muzyka lekka i tan. z kaw. Gastronomja.

WARSZAWA.

Sobota, 29 sierpnia.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. nast. 12.10. Muzyka z płyt gramof. 13.10. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. 14.50. Kom. gospod. 15.25. Przegląd wydawnictw periodycznych. 15.45. Kom. sport. 16.00. Program dla dzieci p. t. Leśna parada. 16.30. Koncert. Po koncercie kom. dla żegluga i rybaków. 16.50. Odezyt ze Lwowa. 17.15. Płyty gramof. 17.35. Odezyt z Krak. 18.00. Kącik młodych talent. muz. 18.40. Pieśni nastrojowe. 19.00. Rozmaitości. 19.20. Płyty gramof. 19.40. Wiad. bież. roln. 19.55. Urząd. kom. Państw. Inst. Met. 20.00. Pras. Dz. Radj. 20.10. Kom. sport. I. 20.15. Koncert popul. z Doliny Szwajc. W przerwie reper. Warsz. Teatrów Miejsk. 22.00. Na widnokręgu 22.15. Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22.20. Kom. meteor., sport. II i polic. 22.25. Program na dz. nast. 22.30. Utwory Chopina. 23.00. Muzyka tan. z dancinku Polonia Palace Hotel.

KATOWICE.

Piątek, 28 sierpnia.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T. 11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 14.50. Kom. gospod. z Warsz. 15.10. Kom. Polsk. Zw. Zr. Gosp. Woj. Sl. 15.25. Odezyt z Warsz. 15.45. Mile zle go początki lecz koniec żaloszny. 16.00. Kącik krótkof. z Warsz. 16.10. Koncert z płyt gramof. 16.50. Pogad. lit. z Warszawy. 17.10. Koncert z płyt gramof. 17.35. Odezyt ze Lwowa. 18.00. Muzyka lekka ze Lwowa. 19.00. Odeinek codz. powieści. 19.15. Rozmaitości. 19.30. Ze świata odkrycia, zdarzenia, ludzie. 19.55. Kom. meteor. z Warsz. 20.00. Pras. Dz. Radj. z Warsz. 20.10. Kom. sport. 20.15. Koncert symf. z Warsz. 22.00. Feljeton z Warsz. 22.15. Dodatek do Pras. Dz. Radj. z Warsz. 22.20. Kom. meteor. z Warsz., program na dz. nast. 22.30. Muzyka lekka i tan. 23.00. Skrzynka poczt. w jez. franc.

Ogólna.

(o) O brady nad reorganizacją kas chorych. W dniu 29 i 30 b. m. odbędzie się w ogólnopolskim związku kas chorych konferencja, na których omówione zostaną ostatecznie formy organizacyjne i administracyjne stworzonych obecnie okręgowych kas chorych.

Obrodam przewodniczyć będzie komisarz rządowy ogólnopolskiego związku kas chorych, prof. Czarnocki, w konferencjach wezmą udział komisarze kas, oraz przedstawiciele okręgowych związków kas chorych.

Z Kiele.

(k) Nagły zgon. Dnia 25 b. m. o godz. 16, Rządowski Jan, mieszkaniec wsi Święta Katarzyna, gm. Bodzentyn, pow. kieleckiego, jadąc furmanką do Kiele, zmarł nagle, prawdopodobnie na udar serca, gdyż od dłuższego czasu cierpiał na serce.

(k) Bójka. (k) Dnia 25 b. m. Hertmanowicz Jerzy, dzierżawca majątku Czarnów, gm. Niewachłów, pow. kieleckiego, na tle zatargów osobistych, zadał dwie rany klute w policzek i rękę Nowakowi Józefowi z Czarnowa, przy czym Nowak również pobił Hertmanowicza. Obydwuch przewieziono na kurację do szpitala św. Aleksandra w Kielcach.

(k) Kradzież. Konstanty Horodko, zam. w Kielcach przy ulicy Niepodległości nr. 20, zameldował w komisariacie p. p. m. Kiele, że dnia 25 bm. skradziono mu z podwórza rower firmy „Łuczniczka“, wart. 250 zł.

(k) Nieostrożna jazda. Andrzej Głowczyński, mieszkaniec wsi Obłęborek, gm. Niewachłów, pow. kieleckiego, wskutek nieostrożnej jazdy wozem, najechał na przechodzącą ulicą Niewachłowską w Kielcach — Oreczewską Bromistawę, zam. w Kielcach przy ulicy Żurawiej nr. 11, która odniosła potłuczenia twarzy, rąk i nóg. Głowczyńskiego zatrzymano.

(k) Pożar. W nocy na 25 b. m. we wsi Rożnica, gm. Słupia, pow. włoszczowskiego, wybuchł pożar, który zniszczył stodołę wraz ze zbożem, stanowiącą własnością sejmiku włoszczowskiego, a dzierżawioną przez Jana Kasperezyka. Tejże nocy i w tejże samej wsi wybuchł drugi pożar w zabudowaniach Piątka Stanisława, który, przeniósłszy się na sąsiednie budynki, zniszczył ogółem 4 zagrody gospodarcze. Przyczyny pożaru i strat narazie nie ustalono.

Z Sosnowca.

(s) Osobiste. Były przewodniczący sądu pracy, obecnie sędzia sądu okręgowego w Sosnowcu p. Henryk Janeczowski, opuszcza z dniem 1 września stanowisko sędziego i w najbliższym czasie otworzy kancelarię adwokacką w Sosnowcu przy ul. Małachowskiego 2-c, II piętro.

— Podprokurator Rajzman opuszcza swe dotychczasowe stanowisko i przenosi się do adwokatury.

— Długoletni sędzia okręgowy i przewodniczący wydziału karnego w sądzie okręgowym w Sosnowcu, p. Witold Sokółski, znany z prowadzenia głośnych procesów karnych w ciągu ostatnich lat, przenosi się z dniem 1 września br. do adwokatury.

P. Sokółski, opuszczając zajmowane stanowisko, pozostawia po sobie zasłużone, niezatarte wspomnienie wśród kolegów i podległego mu personelu.

(s) Kradzieże. Właścicielowi sklepu z mięsem, Iekowi Koltuńskiemu (ul. Perła 1), złodzieje skradli dwie ćwiartki cielęciny i innego mięsa, ogólniej wartości 160 zł.

— Annie Szymańskiej (Okrzezi 34) skradziono z mieszkania garderobę męską i damską, wartości 1000 zł. Policja szuka.

Zatwierdzenie budżetu m. Czeladzi.

Budżet m. Czeladzi na rok 1931/32 przesłany do zatwierdzenia wydziałowi powiatowemu w Będzinie, po szczegółowym rozpatrzeniu zmniejszony został blisko do połowy. Obecny budżet przedstawia się w wydatkach i dochodach zwyczajnych 435.003 zł. 08 gr., w wydatkach i dochodach nadzwyczajnych 153.000 zł.

Zwyczajny i nadzwyczajny budżet wynosi zatem 588.003 zł. i 8 gr.

Jak widać, budżet okrojono do minimum.

Niewiadomo jedynie, jakie stanowisko zajmie rada przyboczna, która na najbliższym posiedzeniu zajmie się budżetem.

Oskarżeni o zabójstwo

Tragiczny finał zabawy ogrodowej we wsi Niwki, pow. zawierkiego, podczas której postradał życie 22-letni robotnik Walenty Kucia, był wczoraj przedmiotem rozprawy w sosnowieckim sądzie okręgowym.

Pod zarzutem zabójstwa Kucia, który pobity po głowie laskami, wyzionął na miejscu ducha, stanęli młodociani mieszkańcy pobliskiej

wsi Mrzygłódka, 19-letni Lucjan Hadziński i 18-letni Wojciech Borówka.

Bójka, wywołana kłótnią o dąsarki, podczas płasów pod głem niebem, miała charakter ogólny, tak, iż oskarżonym trudno było dowieść winy.

Sąd wydał wyrok uniewinniający.

Głosy czytelników.

RZEŹNIA W DAŃDÓWCE URAGA NAJELEMENTARNIEJSZYM ZASADOM HIGJENY.

Od jednego z naszych czytelników w Dańdówce otrzymaliśmy list, poruszający sprawę rzeźni, który w całości poniżej drukujemy:

„Zwracam się do W. Pana Redaktora z prośbą o umieszczenie na łamach swego poczytnego pisma następujących kilka słów.

W Dańdówce (gm. Niwka) od kilku lat znajduje się rzeźnia, własność Zajdlerów.

Rzeźnia ta uraga najelementarniejszym zasadom higieny i czystości i stanowi źródło chorób.

Jest to drewniana buda, bez żadnych urządzeń techniczno-sanitarnych, gdzie ubój odbywa się w najprymitywniejszy sposób, przypominający czasy przynajmniej średniowieczne.

Rzeźnia znajduje się tuż nad sta-

wem, gdzie woda stale jest zanieczyszczona ściekami krwi i różnymi odpadkami wewnątrz.

Dodać należy, że w wodzie tej leży kilka rozkładających się zwłok psów i kotów, które od dłuższego czasu gniją, wznosząc wokół straszny woń.

W tej wodzie, rojącej się od wszelkiego rodzaju bakcyli, płucze się (!?) mięso, które później idzie do jatek na sprzedaż.

Skandaliczną tę sprawę poruszała już niejednokrotnie prasa, pisano też do powiatowego urzędu zdrowia w Będzinie, a ostatnio do rady gminnej w Niwce.

Ubój w dalszym ciągu odbywa się w strasznych warunkach. Można by sprawą tą zainteresowały się wyższe władze“.

Z Będzina.

(b) Konferencja w sprawie bezrobotnych. Wczoraj starosta J. Boxa odbył konferencję z kierownikiem urzędu pośrednictwa pracy, radcą Janikiem, inspektorem pracy inż. Fedorowiczem i p. Napiórkowskim. Tematem konferencji było omówienie i zapoznanie się z akcją walki z bezrobociem, prowadzoną na terenie powiatu będzińskiego.

(b) Powrót 23 p. a. p. 23 pap., który obecnie jest na ćwiczeniach w Biedrusku, koło Poznania wraca do Będzina dnia 2 lub 3 września br.

Miłych naszych żołnierzyków witać będą, zresztą jak to się praktykuje corocznie, liczni przedstawiciele społeczeństwa Zagłębia Dąbr.

(b) Wyjaśnienie. W związku z podaną przez nas wiadomością pt. „Pod kołami roweru“ wyjaśniamy, że wypadek najechniania rowerem na 6-letniego Marcjana Micholezyka przez E. Ciesielskiego zdarzył się o godz. 2 i pół popoł. na chodniku, a nie na jezdni.

(b) Kradzież mieszkaniowa. Do mieszkaniowca A. Grünszpana, ul. Krakowska 16, dostali się ubiegłej nocy złodzieje, skąd skradli garderobę męską i damską, wartości 250 zł.

Z Czeladzi.

(c) Zarząd podoficerów rezerwy koło „Piaski“ zawiadamia członków, iż w dniu 30 bm. o godz. 9.30 w I terminie, a o 10 w II terminie zwołuje miesięczną zebranie, na którym delegaci zdadzą sprawozdanie z walnego zjazdu podoficerów w Gdyni.

Jednocześnie zostanie omówiona sprawa strzelania konkursowego z broni małokalibrowej o mistrzostwo podoficerów z Piasków.

Z Dąbrowy.

(d) Zamknięcie przychodni przeciwgruźliczej. Istniejące w Dąbrowie od 4 lat towarzystwo przeciwgruźlicze zostało w ubiegłym tygodniu, z powodu braku funduszy na prowadzenie, zamknięte.

O ile szerszy ogół miejscowego społeczeństwa dowie się o tym, naprawdę smutnym fakcie, niezawodnie zrozumie, że stała się wielka krzywda dla tych, którym ta poradnia przeciwgruźlicza była wielkim dobrodziejstwem. Należy więc spodziewać się, że w Dąbrowie znajdą się ludzie, którzy poczynią starania, aby tak potrzebna i pożyteczna placówka, jakim jest towarzystwo przeciwgruźlicze, nadal utrzymała.

W pierwszych 10-ciu latach winna każda matka dziecko swe myć i kąpać tylko za użyciem czystego łagodnego

MYDŁA DLA DZIECI NIVEA

Dziecko będzie jej za to wdzięczne, gdyż zaoszczędzi sobie w przyszłości wiele kłopotów o zachowanie dobrej cery. Mydło Nivea jest wyrabiane według przepisów lekarskich specjalnie dla wrażliwej skóry dziecka.

Cena: Zł. 1.50

Tak oto musicie kąpać się w słońcu i powietrzu!

Przed wystawieniem ciała — suchego, a nigdy mokrego — na działanie promieni słonecznych trzeba się dobrze natrzeć i wymasować

KREM OLEJKIEM NIVEA

Oba środki zawierają — jako jedyne w swym rodzaju — Euceryt, ten specyfik pokrewny naturalnym składnikom skóry, działający sam w sobie pielęgnująco na skórę. Oba środki zmniejszają niebezpieczeństwo zapalenia słonecznego skóry, oba dają ciału cudowny koloryt brązowy — nawet przy zachmurzonym niebie. Krem Nivea działa pozatem w dni upalne przyjemnie i ochładzająco. Olejek Nivea zaś chroni podczas niesprzyjającej pogody przed zbyt silnym ochłodzeniem, co łatwo powodować może przeziębienie — wobec czego dana jest sposobność kąpania się w powietrzu, świetle i wodzie też w chłodno i ponure dni letnie.

Krem Nivea: Zł. 0.40 do 2.60 / Olejek Nivea: Zł. 2.00 i 3.50

Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu

Przedruk wzbroniony.

S. S. VAN DINE.

Dom nienawiści

(SPRAWA GREENÓW).

Przekład autoryzowany Janiny Sujkowskiej.

90.

— Dlaczego po śmierci męża — ciągnął Vance — zagościła się pani na służbę do pana Greena, wiedząc, że panią przyjmie.

Dotknął synowym gestem jej ramienia.

— Frau Mannheim — rzekł łagodnie — ja już od pewnego czasu podejrzewałem, że Ada jest pani córką. Czy tak jest?

Kobieta zakryła twarz fartuchem i ciałem jej wstrząsnęło konwulsyjnie łkanie.

— Przynęłam panu Greenowi — wyjąkała złamanym głosem — że nie powiem o tem nikomu — nawet Adzie — jeżeli mi pozwoli zostać razem z nią.

— Nikomu pani nie powiedziała — pocieszył ją Vance. — Nie pani wina, że się tego domyśliłem. Ale jakim sposobem Ada pani nie poznała?

— Miała pięć lat jak poszła do szkoły i rozstałyśmy się na kilka

lat.

Vance uspokoił ją i pocieszył i kiedy odeszła, posłał po Adę.

Weszła do salonu blada i mizerna. Pierwsze jej pytanie było odruchem trwogi. Widocznie żyła w ciągłym strachu.

— Czy pan co wykrył, panie Vance? — zapytała tonem żalostnego zniechęcenia. — Strasznie jest być samej w tym ogromnym domu — zwłaszcza w nocy. Każdy szmer...

— Niech pani nie daje się ponieść wyobraźni, panno Ado — rzekł Vance i dodał: — Dużo już wiemy i spodziewam się, że niedługo położymy koniec pani niepokojom. Właśnie w tej sprawie jestem dzisiaj u pani. Możliwe, że będzie mi pani mogła pomóc.

— O, gdybym mogła! Ale myślę i myślę...

Vance uśmiechnął się.

— Dobrze, że pani myśli, panno Ado! Chciałem się pani zapytać, czy panna Sibella zna dobrze język niemiecki?

— Ależ naturalnie — odpowiedziała zdziwiona. — Julja, Chester i Rex również znali ten język. Ojciec życzył sobie, żeby go się nauczyli. Ojciec władał nim niemal równie dobrze jak angielskim. Co do Si bellii, to nieraz słyszałam jak rozmawiała po niemiecku z doktorem Blo nem.

— Panna Sibella nie ma dobrego akcentu?

— Nie. Krótko było w Niemczech, ale mówi bardzo biegle.

— Właśnie chciałem upewnić się co do tego.

— Więc pan coś wie! — rzuciła rozdygotanym głosem. — Och, kiedy się skończy to okropne zawieszanie? Boję się teraz gasić na noc światło.

— Nie ma się pani już teraz czego bać — zapewnił ją Vance. — Już teraz nikt nie porwie się na życie pani, panno Ado.

Spojrzała na niego badawczo i uspokoiła się. Gdyśmy się zegnali, nie była już taka blada jak początkowo.

Zastaliśmy Markhama, przechadzającego się nerwowo po bibliotece.

— Sprawdziłem kilka punktów — oznajmił od progu Vance — ale brak mi jeszcze jednego, bardzo ważnego, który odnosi się bezpośrednio do niewiarogodnej potworności, jaką odkryłem.

Poszedł do telefonu i wróciwszy, spojrzał z niepokojem na zegarek. Poczem zadzwonił na lokaja, powiedział, że wyjeżdża na tydzień i kazał mu spakować rzeczy.

— Wyjeżdżam, Janku — rzekł do Markhama. — Mówią, że podróżę kształcą umysł. Za godzinę muszę

być na dworcu. Wrócę za tydzień. Nie obawiaj się. W czasie mojej nieobecności nie się nie stanie — w domu Greenów. Możesz spać spokojnie.

Poszedł się przebrać i w ciągu pół godziny był gotów do wyjścia.

— Mam jeszcze jedną prośbę do ciebie, Janku — rzekł, kładąc płaszcz. — Każ dla mnie sporządzić szczegółowy wykaz stanu pogody od wilji śmierci Julji do następnego dnia po śmierci Rexa.

Nie pozwolił nam odwieźć się na stację i cel jego nagłej podróży pozostał dla nas tajemnicą.

ROZDZIAŁ XXV.

POJMANIE.

(Poniedziałek, 13 grudnia, godz. 4 po południu).

Powrócił w osiem dni później, 13-go grudnia, w poniedziałek po południu i po wykapaniu się i przebraniu, zatelefonował do Markhama, że będzie u niego za pół godziny. Poczem kazał sprowadzić z garażu swą Hispano — Suizę, co było oznaką, że jest silnie zdenerwowany, i pojechaliśmy do urzędu śledczego.

Był ponury i milezący i na moje pytanie, czy mu się podróż udała, skinął tylko głową. Wszelako blisko celu jazdy udobruchał się nieco i rzekł:

d. e. n.

NAPASCI „ROBOTNIKA”

na obecną gospodarke P.K.Ch. w Olkuszu

W ostatnich czasach w „Robotniku” ukazał się szereg artykułów, w których anonimowy autor napada na obecną gospodarke w pow. kasie chorych w Olkuszu.

Pomijając cyniczne kłamstwa, cechujące w pierwszym rzędzie wspomniane elaboraty, świadczące o moralnych wartościach autora, godnym podziwu jest tupet zaprawiony dużą dozą bezczelności, z którymi autor wytacza swoje argumenty o charakterze wybitnie plotkarskim, których nie powstydziliby się zawodowa rajfurka.

Przezyna systematycznych napascei, które jak na komendę zjawiały się w „Robotniku”, są przygotowania do reorganizacji kas chorych i w związku z powyższym, obawa utraty stanowisk „obrońców ludu” z obozu „Robotnika”, płatnych po 300 do 500 zł., zajmowanych przez ludzi z demowem lub dwu oddziałowym wykształceniem.

Ich celem jest zdyskredytowanie obecnych władz kasy za cenę ratowania własnej skóry.

W powodzi kłamstw i wszelkiego rodzaju plotek, niezrozumiałem jest dlaczego autor w trosce o olkuską kasę chorych pomija milczeniem fakty naprawdę rzeczowe i zarazem smutne, będące punktem wyjścia tych wszystkich niedomagań i bolączek, trapiących w dalszym ciągu tę instytucję społeczną, a będących efektami poprzedniej gospodarki.

Zawodowy obrońca, autor insynuacji, w trosce o dobro kasy chorych, przeoczył drotny widocznie dla niego szczegół, że wybudowany przez targu za dawniejszych rządów kasy gmach, który jest kulą u nogi olkuskiej kasy, kosztuje do dzisiaj piękną sumę 480.000 zł., a na wykończenie i doprowadzenie go do stanu użytkowności potrzeba jeszcze drugie tyle, co razem wyniesie około miliona!

Dlaczego wspomniany autor przemilcza fakt, że olkuską kasę za wybudowany przez nich gmach, stojący bez użytku, płaci miesięcznie samych procentów 3417 zł. 59 gr. od pożyczonych 200 tysięcy zł., co łącznie ze splatami amortyzacyjnymi wynosi rocznie 17507 zł. 72 gr. i co w myśl zawartej umowy w przeciągu 20 lat wyniesie 350.154 zł. 40 gr.

Dlaczego „obrońca ludu” z „Robotnika” nie objaśnił, że za same procenty możnaby wyżywić 2800 głodujących bezrobotnych przez cały miesiąc, lub możnaby dożywić 4200 głodnych dzieci, ewentualnie zapłacić zaległe pensje pracownikom tujszej kasy?

Czy autor uświadomił ogół, że jest rozrzutnością, lub zgola złą wolą budowanie w Olkuszu ministerjalnego gmachu o 81 ubikacjach, gmachu długości 51 metr., szerokości 14 metr., wysokości 15,6 metr. w tym czasie, kiedy w Wolbromiu, Ogródziecu, Kluczach, Sławkowie, Bolesławiu i Pilicy, — olkuską kasę nie posiada nawet małych, paru pokojowych domków i gdzie dla ponieszczeń ambulatoryjnych odnajmuje liche lokale za drogie pieniądze za sumę komornego 14.220 zł. rocznie, oraz że konserwacja tak kosztownego i stojącego pustkami gmachu w Olkuszu kosztuje również niewiele mniej?

W ferworze pisarskim „obrońcy ludu pracującego” z socjalistycznego dziennika łamią naczelnie swoje wskazania: napadają na poszczególne pracownikó kasy nienależących do ich obozu, zapominając w zacierzwieniu, że zadaniem socjalizmu jest obrona każdego pracownika, bez względu na jego przekonania polityczne.

A może w imię zasady: cel uświęca środki?

Doprawdy operetkowo wygląda-

ją wynurzenia „Robotnika” na te powyższych faktów, które są istotą niedomagań kasy i chociaż „obrońca ludu” pominął je milczeniem, realizm cyfr sam mówi za siebie.

Wymowa cyfr nie da się zakrzywić frazesem, nie da się zatumanieć plotką z „magla”.

Autorzy z „Robotnika” popełniają nieoględność, przypuszczając, że mają ciągle do czynienia z nieuświadomionym bezkrytycznym tłumem wiecowym.

Sam tupet i bezczelność dziś już zawodzą.

Nieuczciwe traktowanie sprawy, przez kłamliwe oświetlenie faktów, lub mało poważne „szukanie w całym dziury” jest jeszcze jednym więcej dowodem bankructwa tej ideologii, która miała kiedyś supremację w kasach chorych i której wykładnikiem są jeszcze do dzisiaj „obrońcy ludu” z „Robotnika”.

Swiadczenia dla robotników polskich we Francji.

Francuskie ministerjum pracy — na mocy ustawy z dnia 15 sierpnia 1929 r. — wypłaca wszystkim robotnikom, którzy ulegli kalectwu przy pracy we Francji, powyżej 20 proc. niezdolności, lub pozostałym wdowom czy sierotom po zabitych robotnikach, t. zw. dodatki do rent. Dodatki te ustanowione zostały dla wyrównania świadczeń za nieszczęśliwe wypadki, które zdarzyły się z robotnikami przed rokiem 1927, ponieważ wówczas renty były niższe, niż w obecnym czasie. Obywatele polscy, zamieszkujący we Francji, dodatki te otrzymują, pozbawieni zaś dodatków są ci obywatele polscy, którzy jako inwalidzi pracy opuścili Francję i zamieszkują w Polsce. Francuskie ministerjum pracy stoi na stanowisku, że dodatki mają charakter dobroczynny i dla tego nie mogą być wypłacane osobom zamieszkującym poza Francją. Stanowisko to jest, oczywiście, krzywdzące dla robotników polskich, którzy przez fakt powrotu do kraju tracą prawo do dodatków wyrównawczych.

Aby dodatki owe pozyskać, związek robotników polskich we Francji

wszedł starania o wyjaśnienie sprawy, uważając, że tłumaczenie prawa o dodatkach przez francuskie ministerjum pracy jest błędne i sprzeczne z zawartymi umowami polsko - francuskimi. Przed wystąpieniem zaś do najwyższego sądu francuskiego w Paryżu o wyda nie orzeczenia, któreby skasowało decyzję ministerjum, związek zasięgnął opinii szeregu wybitnych prawników francuskich z prf. Danellem na czele. Opinia prawników przychylna jest dla sprawy.

Podkreślają oni charakter ustawy o dodatkach jako ustawy ubezpieczeniowej, a nie dobroczynnej, jak to twierdzi ministerjum, oraz fakt zrównania w prawach robotników polskich z robotnikami francuskimi bez względu na miejsce zamieszkania po doznanych wypadku przy pracy we Francji.

Czy sąd najwyższy podzieli ten pogląd, przyszłość pokaże. W razie wygrania procesu poszkodowani robotnicy otrzymaliby kilkaset tysięcy franków niewypłaconych dotychczas dodatków, a na przyszłość otrzymaliby je stale.

Zlikwidowanie organizacji bezbożników na Wileńszczyźnie.

Z pogranicza donoszą, iż po dłuższej obserwacji udało się władzom bezpieczeństwa wpaść na trop i zlikwidować w Suchodowszczyźnie związek młodzieży komunistycznej bezbożników w związku z czym aresztowano 7 osób.

Za zbiegłymi bezbożnikami - komunistami zarządono pościg.

Według uzyskanych informacji związek bezbożników założony został przez niejakiego Bazylego Kurniajewa, pochodzącego z Mińszczy-

ny, który będąc na usługach mińskiego związku bezbożników, rozpoczął antyreligijną propagandę na terenie

pogranicznych wsi.

Członkowie związku, rekrutujący się przeważnie z ludności białoruskiej i prawosławnej, kolportowali w niektórych wsiach pow. postawskiego i dziśniejskiego ulotki treści antyreligijnej, nawołując młodzież do wstępowania do związku bezbożników, bojkotowania kościoła itp.

Po 30 latach rozłąki zobaczyła męża na ekranie.

ZDRADA PŁOCHIGO GWARDZISTY.

Niejaka pani Riwbathman, zamieszkała w angielskim mieście Shoreham, miała wstrząsające przeżycie. Aby jednak zrozumieć jej wzruszenie,

trzeba się cofnąć o całe 30 lat wstecz. Wówczas to, pewnego majowego poranka, młoda wówczas panienka stanęła na ślubnym kobiercu kościoła św. Trójcy w Windsorze z dziarskim i

okazałym kapralem gwardji królewskiej.

stacjonowanym w Windsorze.

Szczęście małżeńskie młodej pary jednak trwało bardzo krótko. Pewnego wieczoru, w zeszłej tygodni po ślubie, żona, jak zwykle, oczekiwała ukochanego u wrót koszar, ale czekała napróżno. Piękny żołnierz nie zjawił się. Poszła do domu sama. Nie zjawił się i nazajutrz, ani dni następnych, a w koszarach powiedziano straszkanej żonie, że już od kilku dni nie zgłosił się do służby. Prostu

przepadł, jak kamień w wodzie.

Po kilku latach pani Rowbothman wystarała się o świadectwo śmierci swego męża, którego jednak nie przestała gorąco kochać. Żyła tylko wspomnieniem o nim, poświęcając cały swój czas kotom i uczęszczaniu do kinoteatrów.

Pewnego dnia, po upływie 30 lat takiego „wdowieństwa”, w czasie przedstawienia kinematograficznego, zdrętwiała z niezwykłego wrażenia.

Na ekranie ujrziała swego męża. Natychmiast napisała do wytwórni, z której pochodzi ów film i tą drogą zdołała ustalić, że istotnie

mąż jej żyje w Ameryce.

Ale i on dowiedział się o tem, że jest poszukiwany przez żonę i w odpowiedzi na to przyjął obywatelstwo Stanów Zjednoczonych i wszedł kroki rozwodowe. Żona jednak nie chce słyszeć o rozwodzie, bo ciągle kocha swego męża.

(d) Walka z tyfusem w Dąbrowie Miejski urząd zdrowia w Dąbrowie zanotował w ostatnich tygodniach kilkanaście wypadków zasłabnięcia na tyfus brzuszny.

Wypadki tyfusu ujawnione zostały w niektórych domach przy ul. Królowej Jadwigi i Szopena.

Lekarz miejski, dr. Niepielski rozpoczął energiczne kroki przeciwko dalszemu rozszerzaniu się epidemii. Dotychczas dokonano zgórą 300 szczepień ochronnych — przeciwtyfusowych.

Stosowanie szczepionki przeciwtyfusowej jest bezbolesne, gdyż polega ono tylko na użyciu wewnątrz 4 pigulek w czasie 4 dni. Użycie tych pigulek zabezpiecza od zarazków tyfusowych na przeciąg 9 miesięcy.

Cheąc uchronić się od tyfusu należy przede wszystkim dbać o czystość swego ciała, następnie pokarm, który spożywamy, winien być przyjmowany w stanie przegotowanym. Jeśli chodzi o owoce, winny być one przed spożyciem parzone wrzącą wodą. Pamiętać też należy, że muchy są rozsądnikiem zarazków, więc je należy wszelkimi sposobami.

(d) Egzaminu wstępne systemem lekcyjnym w gimnazjum żeńskim im. E. Zawidkiej w Dąbrowie Górniczej (3-go Maja 10, tel. 2-60) rozpoczyna się dnia 31 sierpnia o godz. 8 rano.

Kancelaria czynna od godz. 9 — 13. Gimnazjum posiada klasy przygotowawcze.

Z Zawiercia.

(z) Posiedzenie zarządu okręgu zw. straży ogniowych odbyło się ostatnio w sali posiedzeń sejmiku, gdzie załatwiono szereg bieżących spraw.

(z) Dyrekcja miejscowego seminarjum podaje do wiadomości, że w szkole ćwiczeń przy seminarjum są jeszcze wolne miejsca w oddziałach II-gim, III-cim i IV-tym. Zapisy odbywają się codziennie w kancelarii seminarjum od godz. 10 do 13-ej.

(z) Z życia związku podoficerów. Onegdaj o godz. 6 wieczorem, w sali Strzelca, przy ul. Pomorskiej 22, odbyło się zebranie związku podoficerów rezerwy przy udziale 46 członków. Na zebraniu tem, po złożeniu przez przewodniczącego sprawozdania ze zjazdu w Gdyni, wybrano komisję, której zadaniem będzie staranie się o pracę dla bezrobotnych członków. W końcu uchwalono, że wydawanie legitymacyj dla przyjętych już członków zostanie nieodwołalnie zamknięte z dniem 15-go września br.

(z) Śmiała kradzież. Wczorajszej nocy, ze składu broni na ul. Kościuszki, należącego do Józefa Marszałka, skradziono wszystką z wystawy broni. Złodziej wyciął otwór w drewnianej okiennicy, poczem wpełznął szybę i sięgnął w otwór ręką, oczyścił całą zawartość wystawy. Straty narazie nie ustalone.

— o —

Z Olkusza.

(ol) Pielgrzymka do Częstochowy. Wczoraj wyruszyła do Częstochowy pielgrzymka z Olkusza wraz z orkiestrą stowarzyszenia.

(ol) Wyniki zawodów rejonowych w powiecie olkuskim. Ostateczna tabela wyników zawodowych z 4-ej grupy straży ogn. pow. olkuskiego przedstawia się jak następuje: 1 miejsce Siadca, 2 — Tarnawa, 3 — Wola — Libertowska, 4 — Solea, 5 — Kroczyce, 6 — Łobzów, 7 — Kidów, 8 — Chłina, 9 — Gieblo, 10 — Kleszczowa, 11 — Wierzbica, 12 — Koryczany.

Powyższe straże zostały zakwalifikowane do zawodów okręgowych w Pilicy na 27 września br.

Zycie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa, 27. 8.

Warszawa dol. 8.92 i pół
Nowy Jork 8.922
Londyn 43.40
Paryż 35.00
Wiedeń 125.50
Praga 26.44
Włochy 46.71
Szwajcaria 173.80
Holandia 359.95
Dol. War. pr. obrt. 8.91 3/4
Tendencja słabsza.

A K C J E.

Warszawa, 27. 8.

Bank Polski 112.00
Lilpop 14.50
Tendencja niejednolita.
4 proc. Poż. Inwest. 83.50
5 proc. Poż. Konwer. 44.25
6 proc. Poż. Dolarowa 69.00

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Poznań, z dn. 27. 8.

Zyto cena tranz. 21.80 — 21.90
Zyto cena orient 21.00 — 21.25
Pszonica 20.75 — 21.75
Jęczmień przemysłowy 18.00 — 19.25
Mąka żytnia 33.25 — 24.25
Mąka pszenna 33.50 — 35.50
Reszta notowań bez zmiany.
Uspokojenie spokojne.

Druzgocząca logika

Poco w garniturze — jeżeli po garnitur

Moszek Rozenzweig, zamieszkały w Paryżu, ale pochodzący z Polski, chcąc sobie zamówić ubranie u krawca i kupić obuwie, udał się w drogę

ubrany tylko w białinę i w domowe pantofle.

W takim oryginalnym stroju wszedł do krawca i zażądał ubrania.

Krawiec spojrzawszy na niego podejrzliwie, zaprosił go do pokoju za sklepem i dał mu do obejrzenia próbki.

Podczas gdy Moszek zajęty był dobieraniem sobie materiału, podejrzliwy krawiec zadzwonił do najbliższego posterunku policji, donosząc, że u niego

zjawił się jakiś warjat, który będąc w białinie, zażądał garnituru.

Wkrótce przybył do pracowni krawieckiej przedstawiciel porządku publicznego i wytłumaczył Moszkowi, że porządek ten został przez niego

w sposób jaskrawy naruszony, wskutek czego on, Moszek, będzie się musiał udać na policję, aby się usprawiedliwić ze swego postępowania.

Moszek starał się wytłumaczyć policjantowi, że właśnie postępowanie jego było nacechowane

wielką logiką i praktycznością.

Po co bowiem miał się ubierać, skoro właśnie szedł kupić sobie garnitur i trzewiki, tembardziej, że właśnie dotychczas ubrania nie posiadał.

Argumenty Moszka nie trafiły jednak do przekonania policjanta, wobec czego Moszek stawiał

czynny opór i trzeba było aż trzech ludzi, aby go obezwładnić i sprowadzić na najbliższy posterunek policji, co w każdym razie dobrze świadczy o jego

HUMOR.

Zebzak w sklepie: — Proszę o litość ciwy datek.

Właściciel, który jest bardzo zajęty: — Nie mam teraz czasu. Przyjdźcie jutro.

Zebzak: — Co? na te ciężkie czasy jeszcze mam udzielać kredytu?

— Strasznie mnie denerwujesz twojem gwizdaniem. Czy nie mógłbyś przestać?

— Włóż sobie watę do uszu. Ja też tak robię, gdy ty śpiewasz.

Pani do kandydatki na służącą: — Widzę ze świadectw, że panienka w ostatnim miesiącu sześć razy zmieniła miejsce.

Kandydatka: — Tak, niestety, czasy dobrych pań domu już minęły.

Pani domu: — Predziutko, Marysiu, właśnie upadła z balkonu doniczka z pelargonją jednemu panu na głowę. Powieś na drzwiach kartkę z napisem: „Cała rodzina bawi na lotnisku“.

„OLLA“ Nie czyńcie eksperymentów ze zdrowiem

PREZERWATYWY

Nie dajcie się namówić na nic innego, rzekomo również dobrego.

„OLLA“ udowodniony preparat profilaktyczny.

Wrócićem

przyjmuje osobiście od godz. 9 do 12 i od 2 do 5 po południu.

M. JURECKI

MYSŁOWICE

Rynek 16, telefon 10—83.

teżynie fizycznej.

Co dalej będzie, niewiadomo. Na razie spisano bardzo długi protokół i umieszczono logicznego Moszka na obserwacji w szpitalu warjatorów.

Kobieta mocniejsza od byka

JEDYNA TOREADORKA ŚWIATA.

„La Cordobesita“ — oto imię kobiety jedynej w swoim rodzaju.

Tak bowiem zwie się słynna meksykanka toreadorka, która zresztą jest pierwszą kobietą na świecie występującą na arenie do walki z bykami.

„La Cordobesita“ jest to zresztą tylko pseudonim na arenie, a w życiu prywatnym i w metryce toreadorka jest Marja de Alguin - Garcia, urodziwą siedemnastoletnią Meksykanką o wielkich brązowych oczach i oślepiających białych zębach.

Wyrosła ona w atmosferze areny, ponieważ ojciec jej przez lat 20 brał udział jako matador we wszystkich większych walkach z bykami.

Porzucając arenę, zajął się na swej fermie hodowlą byków przeznaczonych do walki w cyrku.

Wychowana pod opieką ojca i braci, Marja nabrała zamiłowania do tak niekobiecego zawodu jak walka z bykami.

Już przed czterema laty jako trzynastoletnia dziewczynka wystąpiła po raz pierwszy na arenie. Od tego czasu wzięła udział w przeszło dwustu walkach i pokonała przytąj mniej 75 byków.

W wywiadzie udzielonym dziennikarzowi „El Taso“ — La Cordobesita oświadczyła, że uczucie strachu jest jej nieznanne.

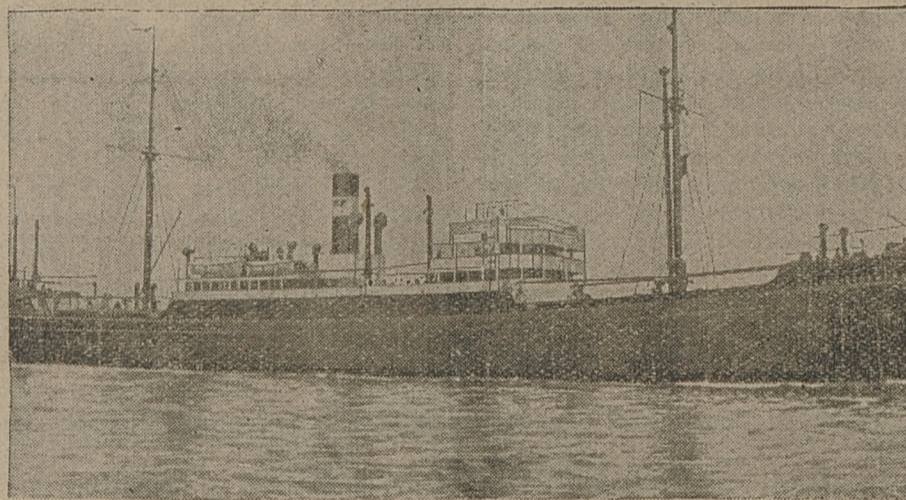
Pod względem upodobań młoda toreadorka nie różni się niczem od swych rówieśniczek. Chodzi do kina, czyta namiętnie powieści z miłością i intrygą i lubi ładne suknie.

NOWY GABINET ANGIELSKI.

Od lewej: kanclerz izby lordów — lord Saukey, minister spraw kolonialnych — Thomas, sekretarz stanu Indyj — sir Samuel Hoare, minister zdrowia — Neville Chamberlain i minister spraw zagranicznych — lord Reading.

OKRET WICHRZYCIELI POKOJU W PUŁAPCE.

Niemiecki parowiec „Z. C. Richmers“, z transportem broni wartości 4 milj. marek niem., przeznaczonym dla powstańców kantońskich, dostał się w ręce rządu nankińskiego.

PRZYSIĘGA WIERNOŚCI FLAMANDZCZYKÓW.

Obrazek z potężnego zletu we Flamandji w Dixmuiden, dokąd 23.000 flamaudczyków przedsięwzięło pielgrzymkę do grobów w Yserbogen.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE.

POTRZEBNI dwaj chłopcy. Sosnowiec „Okularium“, ul. 3-go Maja nr. 21.

POTRZEBNY sprzedawca obrazów. Puszczyk, Marjańska 12. Zgłaszać się godz. 4 — 6.

POTRZEBNA od zaraz zdolna, inteligentna i uczciwa panienka do pralni w rodzaju ekspedjentki. Wiadomość Kielce, Kilińskiego 20.

LOKALE

POSZUKUJE pokoju. Wiadomość Wydział Hipoteczny, Sąd Okręgowy w Sosnowcu, Sędzia Szreniawski.

Kupno i sprzedaż.

100 trskawek flancy kosztuje 1 złoty. Sprzedaje ogród Kozłowski, Strzemieszce, Poczta.

SPRZEDAM kozetki po 35 zł. Sosnowiec, Kozłowska 10, oficyna II piętro.

NA sezon szkolny poleca fartuchy alpagowe, berety, pantofle, trykotarze, swetry, białinę, różne nowości firma Dusza i S-ka, Sosnowiec, Hale Rozwoju.

OGŁOSZENIE. Kupię motocykl na chodzie mało używany z przyczepką lub bez. Wiadomość „Expres“ w Dąbrowie.

Zgubione dokumenty.

ANTONI Bentkowski zgubił portfel zawierający 565 zł., książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec, oraz książeczkę Kasy Chorych, wydaną w Sosnowcu.

MALINOWICER Beniek zgubił książeczkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

ZIARNO Stanisław zgubił książeczkę K. Ch. w Olkusz nr. 11170, którą unieważnia.

KOZERA Paweł unieważnia zgubioną kartę mobilizacyjną niebieską wydaną przez PKU. Sosnowiec.

PARTYKA Stefan zgubił książeczkę Kasy Chorych, wydaną w Sosnowcu.

BOLESŁAW Rokita zgubił książeczkę wojskową i kartę mobilizacyjną wydaną przez PKU. Pińczów.

SOLNIK Wilek z Grodzca zgubił w Katowicach świadectwo przemysłowe wydane przez urząd skarbowy w Będzinie, kategoria IV na handel owocami na imię Kalma Gotlib oraz 120 złotych.

TOMCZYKOWI Piotrowi skradziono książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

RÓŻNE

WZYWAM Krzeminską Magdalenę z córką Marją i Leokadją Wilczek do odwołania rzuconych na moją żonę obelg, w przeciwnym razie wystąpię na drogę sądową. Malczewski Wł., Łagisza, Podłósie.

CHCESZ dobrze fotografować zapisz się na kurs. L. Zalega, Orla 10-a. Tel. 4-86.

Za gotówkę i na raty! **UWAGA!!!** Za gotówkę i na raty!

J. SCHABOWSKI

DĄBROWA GÓRNICZA
SOBIESKIEGO Nr. 10

Tel. 1-09 Posiada stale na składzie Tel. 1-09

APARATY i wszelkie przybory fotograficzne

znanych firm krajowych zagranicznych, po cenach konkurencyjnych.

Ciemnia dla PP. Amatorów bezpłatnie.